

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 105/2025 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Kirsi Miettinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Susanna Metsälampi, Liikenne- ja viestintävirasto
- kehityspäällikkö Mika Ahvenainen, Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy
- toimialajohtaja Juuso Kummala, Väylävirasto
- kehittäispäällikkö Johanna Vilkuna, Suomen Kuntaliitto
- toiminnanjohtaja Marko Forsblom, Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- VR-Yhtymä Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
- Linja-autoliitto ry
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Kilpailu- ja kuluttajavirasto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista. Lisäksi kumottaisiin tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä annettu laki ja muutettaisiin liikenteen palveluista annettua lakia sekä tehtäisiin eräisiin muihin lakeihin teknisluontoisia muutoksia. Ehdotettava sääntely perustuisi osittain EU:n niin kutsuttuun älyliikennedirektiiviin ja sen nojalla annettuihin Euroopan komission delegoituihin asetuksiin ja olisi osittain kansallista.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yhden liikennejärjestelmästä tietoa tarjoavan kansallisen yhteyspisteen järjestämisestä ja ylläpidosta. Tältä osin kyseessä olisi EU-säädösten täytäntöönpano ja täydentäminen. Lisäksi säädettäisiin uudesta kansallisen yhteyspisteen päälle rakentuvas- ta liikennejärjestelmän perustietopalvelusta. Perustietopalvelu mahdollistaisi koostetun tiedon muodostamisen ja jakamisen. Tällaista tietoa voidaan hyödyntää laajasti eri tarkoituksiin esimerkiksi matkaketjuja muodostettaessa. Samalla muokattaisiin ja selkeytettäisiin eri toimijoiden rooleja ja tehtäviä liikennejärjestelmää koskevien perustietojen saatavuuden varmistamiseksi ja tiedonvaihdon tehostamiseksi.

Sekä kansallisen yhteyspisteen että liikennejärjestelmän perustietopalvelun järjestäminen, ylläpito ja kehittäminen säädettäisiin Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n tehtäväksi. Väyläviraston roolina olisi jatkossa toimia valtion väyläinfrastruktuuria koskevan tiedon tuottajana. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä olisi valvoa laissa säädettyjen velvollisuuksien noudattamista. Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lle osoitettavien tehtävien rahoittaminen edellyttäisi valtion budjetista annettavaa avustusta, jonka myöntäisi Liikenne- ja viestintävirasto. EU-sääntelyä täydennettäisiin täsmentämällä, kuinka toimijat voivat asettaa EU-säädöksissä edellytetyt tietolajit saataville kansallisen yhteyspisteen kautta.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2026 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

(1) Hallituksen esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista. Esitys perustuu osittain EU-sääntelyyn (ITS-direktiivi (EU) 2023/2661 ja sen nojalla annetut komission delegoidut asetukset).

(2) Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä pyritään edistämään eri toimijoiden hallussa olevan liikennettä koskevan tiedon hyödyntämistä sekä liikennejärjestelmän ja liikennepalvelujen kehittämisessä että erilaisessa liiketoiminnassa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:llä on sen nykyisten tehtävien ja osaamisen pohjalta hyvät edellytykset hoitaa sille ehdotetut kansallisen yhteyspisteen ja yhteyspisteeseen perustuvan liikennejärjestelmän perustietopalvelun järjestämistä ja ylläpitoa koskevat tehtävät. Valiokunta painottaa Fintraffic Oy:n roolia myös tarvittavien yhtenäisten käytäntöjen sekä tiedon haltijoiden tarvitseman riittävän tuen, ohjeistuksen ja neuvonnan kannalta. Asiantuntijakuulemisessa on painotettu uusien tehtävien mukanaan tuomia resurssitarpeita.

(3) Valiokunta pitää hyvänä, että eri toimijoiden hallussa olevat tiedot ovat esityksen mukaan löydettävissä ja saatavissa keskitetyn kansallisen yhteyspisteen kautta. Liikennejärjestelmän perustietopalvelu, jota kautta tietoja pyritään saattamaan toimialan hyödynnettäväksi ja jatkojalostettavaksi sisältää dataa muun muassa liikenneinfrastruktuurin ominaisuuksista, reaaliaikaista ja historiadataa liikenteestä, multimodaalisten matkaketjujen tarjoamiseen tarvittavaa matkadataa ja liikenteen turvallisuuteen liittyvää dataa.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

(4) Valiokunta katsoo, että kyseiset Fintraffic Oy:n tehtävät ja toiminnot voivat potentiaalisesti tehostaa liikenteeseen liittyvän tiedon hyödyntämistä ja uudelleen käyttöä, kehittää liikenteen sujuvuutta, esteettömyyttä, kestävyyttä ja turvallisuutta sekä luoda uudenlaisia dataan perustuvia liiketoimintamahdollisuuksia. Hyvin toteutettuna esityksessä ehdotettu toimintamalli voi luoda selkeitä kilpailuetuja datan saatavuuden ja tehokkaan hyödyntämisen kautta. Asiantuntijakuulemisessa on painotettu datan yhtenäisyyden ja laadun merkitystä sen hyödynnettävyyden kannalta. Lisäksi asiantuntijalausunnoissa on tuotu esille, että esityksen velvoitteiden täyttäminen voi myös aiheuttaa haasteita erityisesti kunnille.

(5) Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, että esitys on hyvin valmisteltu ja sääntelyssä on otettu hyvin huomioon myös suuren tietomäärän mahdollisiin väärinkäytöksiin, epäasianmukaiseen yhdistelemiseen ja yhteiskunnan turvallisuuteen kohdistuvia riskejä. Valiokunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että turvallisuusnäkökulmat huomioidaan kattavasti myös sääntelyn toimeenpanossa ja sen käytännön soveltamisessa.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki liikennejärjestelmän digitaalisista palveluista

30 §. Datan jakamisen keskeyttäminen, rajoittaminen tai kieltäminen poikkeuksellisissa tilanteissa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen. Muutoksella ei muuteta sääntelyn sisältöä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 105/2025 vp sisältyvät 2.—6. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 105/2025 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään liikennejärjestelmää koskevan tiedon vaihtoa palvelevan kansallisen yhteyspisteen ja liikennejärjestelmän perustietopalvelun järjestämisestä.

Tällä lailla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/40/EU tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikenne-
muotojen rajapintojen puitteista, jäljempänä *ITS-direktiivi*. Lisäksi lailla täydennetään ja täsmennetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU täydentämisestä tosiaikaisia liikennetietoja koskevien EU:n laajuisten palvelujen tarjoamisen osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2022/670, jäljempänä *RTTI-asetus*, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU täydentämisestä EU:n laajuisten multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisen osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2017/1926, jäljempänä *MMTIS-asetus* sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU täydentämisestä datan ja menettelyjen osalta, joiden avulla mahdollisuuksien mukaan tarjotaan liikenneturvallisuuteen liittyviä yleisiä vähimmäisliikennetietoja ilmaiseksi käyttäjille annettua komission delegoitua asetusta (EU) 886/2013, jäljempänä *SRTI-asetus*.

2 §

Soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta yksityisteihin lukuun ottamatta 16 §:n 2 momentissa säädettyä.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

Tätä lakia ei sovelleta toimintaan eikä palveluihin, joita tarjotaan maanpuolustuksen, kansallisen turvallisuuden tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi, rikosten ennalta estämiseksi, rikosten tutkimiseksi ja syytteen saattamiseksi.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *liikennejärjestelmällä* kaikki liikennemuodot kattavasta henkilö- ja tavaraliikenteestä, niitä palvelevista liikenneverkoista, viestintäyhteyksistä ja tiedosta sekä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitetuista palveluista, liikennevälineistä ja liikennettä ohjaavista järjestelmistä muodostuvaa kokonaisuutta;

2) *ITS-järjestelmillä* järjestelmiä, joissa sovelletaan tieto- ja viestintäteknologiaa tieliikenteen alalla;

3) *ITS-sovelluksella* toiminnallista laitetta tai ohjelmistoa, jolla ITS-järjestelmää käytetään;

4) *ITS-palvelulla* palvelua, jonka tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta, liikenteen sujuvuutta ja **tehokkuutta**, kestäväää liikkumista tai liikkumismukavuutta tai tukea kuljetus- ja matkatoimintoja ITS-järjestelmien ja ITS-sovellusten avulla;

5) *määrityksellä* sitovaa säännöstä tai määräystä, joka sisältää vaatimuksia tai muita sääntöjä;

6) *kansallisella yhteyspisteellä* digitaalista palvelua, jonka kautta data ja sitä vastaava metadata asetetaan datan käyttäjien saataville niiden uudelleenkäyttöä varten, tai jossa datan lähteet ja metadata asetetaan datan käyttäjien saataville niiden uudelleenkäyttöä varten;

7) *tiedatalla* dataa maanteiden infrastruktuurin ominaisuuksista;

8) *liikennedatalla* aiempaa ja tosiaikaista dataa tieliikenteen ominaisuuksista;

9) *matkadatalla* dataa, jota tarvitaan multimodaalisten matkatietojen tarjoamiseksi ennen matkaa ja sen aikana;

10) *metadatatalla* datan jäsenneltyä sisältökuvausta, joka helpottaa datan hakemista ja käyttämistä;

11) *ohjelmointirajapinnalla* sähköisen tiedonvaihdon mahdollistavaa tiedonsiirtoratkaisua kahden tai useamman tietojärjestelmän välillä;

12) *datan saatavuudella* datan olemassaoloa koneluettavassa digitaalisessa muodossa;

13) *datan käytettävyydellä* mahdollisuutta pyytää ja saada dataa koneluettavassa digitaalisessa muodossa;

14) *taustalla olevilla tiedoilla* tietoja, jotka ovat merkityksellisiä tienkäyttäjien ja ITS-sovelluksia ja -palveluita käyttävien luonnollisten ja oikeushenkilöiden (*ITS-käyttäjä*) informoimisessa;

15) *datan haltijalla* toimijaa, jolla on oikeus myöntää pääsy valvonnassaan olevaan dataan tai jakaa sitä Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

16) *liityntäpisteellä* ennalta määriteltyä paikkaa, jossa matkustajat voivat nousta säännöllisen tai kysyntäohjauksisen liikenteen liikennevälineeseen tai poistua siitä,

17) *yhteentoimivuudella* järjestelmien ja niiden osana toimivien liiketoimintaprosessien kykyä datanvaihtoon sekä tiedon ja tietämyksen jakamiseen ITS-palvelujen jatkuvuuden mahdollistamiseksi;

18) *yhteensopivuudella* laitteen tai järjestelmän yleistä kykyä toimia toisen laitteen tai järjestelmän kanssa ilman muutoksia;

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

- 19) *tieviranomaisella* Väylävirastoa sekä elinvoimakeskuksia;
20) *tienpitäjällä* Väylävirastoa ja kuntia;
21) *liikenteellisesti merkittävällä kunnalla* Helsinkiä, Turkua, Tamperetta, Oulua, Lahtea, Kuopiota, Jyväskylää, Espoota, Vantaata ja Kauniaista;
22) *tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajalla* tieliikenteen ohjausta, hallintaa ja varmistusta tarjoavaa palveluntarjoajaa; palvelulle on ominaista, että se toimii vuorovaikutuksessa liikenteen kanssa ja reagoi muuttuviin liikennetilanteisiin.

4 §

Tietosuoja

Dataa, joka sisältää henkilötietoja, saa käsitellä siltä osin kuin se on tarpeen kansallisen yhteyspisteen ja liikennejärjestelmän perustietopalvelun järjestämiseksi ja niiden tarjoamien palveluiden toteuttamiseksi.

Jos teknisesti ja tietojenkäsittelyn tarkoitus huomioiden on mahdollista, henkilötietojen käsittelyssä on hyödynnettävä anonymisointia. Pseudonymisointia on hyödynnettävä, jos anonymisointi ei ole mahdollista, mutta pseudonymisointi on teknisesti ja tietojenkäsittelyn tarkoitus huomioiden mahdollista.

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

ITS-järjestelmien ylläpitäjien velvollisuudesta huolehtia käyttämiinsä viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta ja poikkeamien ilmoittamisesta säädetään kyberturvallisuuslaissa (124/2025).

Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974) ja tuotevastuusta tuotevastuulaissa (694/1990).

6 §

Lainkäyttövalta ja alueellisuus

Tätä lakia sovelletaan toimijaan, jolla on toimipaikka Suomessa tai joka on muutoin Suomen oikeudenkäytön piirissä. Lisäksi lakia sovelletaan datan haltijaan, jolla on hallussaan Suomen alueeseen liittyvää tai Suomen alueella tarjottavia palveluja koskevaa dataa.

7 §

Noudatettavat periaatteet

ITS-direktiivin 2 artiklassa ja direktiivin liitteessä I tarkoitettuja ensisijaisia aloja sekä 3 artiklassa tarkoitettuja ensisijaisia toimia koskevia Euroopan komission ITS-direktiivin 6 artiklan nojalla antamia määrittämiä sovellettaessa noudatetaan ITS-direktiivin liitteessä II säädettyjä periaatteita.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

Julkisten ja yksityisten ITS-järjestelmien ylläpitäjien sekä ITS-sovellusten ja -palveluiden tarjoajien on tarjotessaan liikenneturvallisuutta ja liikenteen tehokkuutta sekä kestävyyttä parantavia ITS-sovelluksia ja -palveluita niitä käyttäville ITS-käyttäjille kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulkijoiden, pyöräilijöiden tai vammaisten ja liikuntarajoitteisten sekä muiden suojattomien tienkäyttäjien tarpeisiin sekä edistettävä toiminnallaan ITS-järjestelmien, ITS-sovellusten ja ITS-palveluiden yhteentoimivuutta ja yhteensopivuutta.

2 luku

Datan saatavuus ja käytettävyys

8 §

Kansallinen yhteyspiste

Kansallisen yhteyspisteen järjestämisestä ja ylläpidosta vastaa Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy. Kansallisen yhteyspiste toimii tiedonvaihdon alustana datan haltijoiden ja datan käyttäjien välillä.

9 §

Tie- ja liikennedatan saatavuudesta huolehtiminen

Tieviranomaisen, tienpitäjän ja tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on pyrittävä huolehtimaan hallinnassaan olevan, RTTI-asetuksessa tarkoitetun infrastruktuuria koskevan datan, sääntöjä ja rajoituksia koskevan datan, verkon tilaa koskevan datan ja verkon tosiaikaista käyttöä koskevan datan saatavuudesta koneluettavassa muodossa.

Tieviranomaisen, tienpitäjänä toimivan liikenteellisesti merkittävän kunnan ja tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on huolehdittava siitä, että jos taustalla olevat tiedot ovat olemassa, kunkin datatyypin dataa on saatavilla ITS-direktiivin III liitteessä tarkoitetun maantieteellisen alueen osalta ja siinä säädetyssä aikataulussa. Liikenteellisesti merkittävän kunnan osalta velvollisuus koskee katuja, joilla keskimääräinen päivittäinen liikenne on vuositasolla yli 7 000 ajoneuvoa, lukuun ottamatta ITS-direktiivin liitteessä III tarkoitettuja datatyyppisiä yksisuuntaiset kadut ja tavarankuljetusmääräykset. Viranomaisen velvollisuudesta huolehtia tietoaaineiston saattamisesta koneluettavaan muotoon säädetään lisäksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 19 §:ssä.

10 §

Tie- ja liikennedatan käytettävyys

Tieviranomaisella, tienpitäjällä, tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajalla, ajoneuvon tuottaman datan haltijalla ja muun RTTI-asetuksessa tarkoitettulla palveluntarjoajalla on oltava käytössä ohjelmointirajapinta, jonka kautta niiden keräämä, RTTI-asetuksen liitteessä tarkoitettu infrastruktuuria koskeva data, sääntöjä ja rajoituksia koskeva data, verkon tilaa koskeva data ja

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

verkon tosiaikaista käyttöä koskeva data on datan käyttäjien käytettävissä RTTI-asetuksessa tarkoitettulla tavalla.

Viranomaisen ja julkista hallintotehtävää hoitavan yksityisen henkilön tai yhteisön sekä muun kuin viranomaisena toimivan julkisoikeudellisen yhteisön 1 momentissa tarkoitettun datan uudelleenkäyttö on maksutonta.

11 §

Matkadatan saatavuudesta huolehtiminen

Datan haltijan on pyrittävä huolehtimaan hallinnassaan olevan, MMTIS-asetuksen liitteessä tarkoitettun staattisen, aiemman ja havaintoihin perustuvan sekä dynaamisen matka- ja liikennedatan saatavuudesta koneluettavassa muodossa.

Liityntäpisteitä koskevan datan haltijan on huolehdittava siitä, että jos taustalla olevat tiedot ovat olemassa, ITS-direktiivin III liitteen 4 kohdassa tarkoitettut tiedot liityntäpisteiden sijainnista sekä liityntäpisteiden ja vaihtopaikkojen kulkuväylien esteettömyydestä ovat saatavilla mainitussa kohdassa tarkoitettun maantieteellisen alueen osalta ja siinä säädetyssä aikataulussa. Viranomaisen velvollisuudesta huolehtia tietoineiston saattamisesta koneluettavaan muotoon säädetään lisäksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:ssä.

Rautatieaseman asemanhaltijan tai muun asemaan liittyvän datan haltijan on lisäksi huolehdittava siitä, että asemien osalta saatavilla on vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteettömyyden pääsyä Euroopan unionin rautatiejärjestelmään koskevista yhteentoimivuuden teknisistä eritelmistä annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1300/2014 tarkoitettua esteettömyyttä koskevat tiedot.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on luotava järjestelmä, jolla liityntäpisteille annetaan yksilöivät tunnisteet. Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettun datan haltijan on käytettävä näitä tunnisteita asettaessaan liityntäpisteitä koskevaa dataa saataville.

12 §

Matkadatan käytettävyys

Datan haltijalla on oltava käytössä ohjelmointirajapinta, jonka kautta MMTIS-asetuksen liitteessä tarkoitettu staattinen, aiempi ja havaintoihin perustuva sekä dynaaminen matka- ja liikennedata on datan käyttäjien käytettävissä MMTIS-asetuksessa tarkoitettulla tavalla. Asetuksen liitteen kohdassa 2.3 tarkoitettun tiedon ajoneuvon varausasteesta ei tarvitse olla käytettävissä. Myös 11 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettun esteettömyyttä koskevan tiedon on oltava käytettävissä ohjelmointirajapinnan kautta.

Viranomaisen ja julkista hallintotehtävää hoitavan yksityisen henkilön tai yhteisön taikka muun kuin viranomaisena toimivan julkisoikeudellisen yhteisön 1 momentissa tarkoitettun datan uudelleenkäyttö on maksutonta.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

13 §

Liikenneturvallisuuteen liittyvä data

Maantieverkon tienpitäjän ja tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on pyrittävä huolehtimaan hallinnassaan olevan SRTI-asetuksen 3 artiklassa tarkoitetun datan saatavuudesta koneluettavassa muodossa.

Maantieverkon tienpitäjän, tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan ja SRTI-asetuksessa tarkoitetun muulla palveluntarjoajalla on oltava käytössä ohjelmointirajapinta, jonka kautta SRTI-asetuksen 3 artiklassa tarkoitettu data on datan käyttäjien saatavilla uudelleenkäyttöä varten SRTI-asetuksessa tarkoitettulla tavalla.

Viranomaisen ja julkista hallintotehtävää hoitavan yksityisen henkilön tai yhteisön taikka muun kuin viranomaisena toimivan julkisoikeudellisen yhteisön 1 momentissa tarkoitetun datan uudelleenkäyttö on maksutonta.

14 §

Tietojen toimittaminen kansalliseen yhteyspisteeseen

Edellä 10, 12 ja 13 §:ssä tarkoitettujen toimijoiden on toimitettava ohjelmointirajapinnan ja sen käyttämiseksi tarvittavan muun tietoaaineiston verkko-osoite tai -osoitteet sekä muu metadata kansalliselle yhteyspisteelle. Ohjelmointirajapinnan verkko-osoitteessa tai -osoitteissa sekä metadatatassa mahdollisesti tapahtuvista muutoksista ja päivityksistä on toimitettava viipymättä tieto kansalliselle yhteyspisteelle.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on tarjottava palvelu, jonka avulla 10, 12 ja 13 §:ssä tarkoitetut tiedot voidaan toimittaa kansalliselle yhteyspisteelle vaihtoehtoisella tavalla sekä annettava ohjausta ja neuvontaa tietojen toimittamiseksi.

Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804 20 artiklassa tarkoitetun vaihtoehtoisten polttoaineiden yleisesti saatavilla olevan lataus- ja tankkauspisteen ylläpitäjän tai, näiden välisten järjestelyjen mukaisesti, kyseisen pisteen omistajan on ilmoitettava ohjelmointirajapinnan ja rajapinnan käyttämiseksi tarvittavan muun tietoaaineiston verkko-osoite tai -osoitteet sekä muu metadata kansalliselle yhteyspisteelle. Ohjelmointirajapinnan verkko-osoitteessa tai -osoitteissa sekä metadatatassa mahdollisesti tapahtuvista muutoksista ja päivityksistä on toimitettava viipymättä tieto kansalliselle yhteyspisteelle.

15 §

Hakupalvelu

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on tarjottava datan käyttäjille hakupalvelu, jolla voi tehdä hakuja kansalliseen yhteyspisteeseen toimitetusta metadatasta.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

3 luku

Liikennejärjestelmän perustietopalvelu

16 §

Liikennejärjestelmän perustietopalvelun tiedot

Liikennejärjestelmän perustietopalvelun järjestämisestä vastaa Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy. Perustietopalvelussa muodostetaan laajasti hyödynnettävää liikennejärjestelmään liittyvää tietoa yhdistämällä tie-, liikenne- ja matkadataa sekä tieliikenteen turvallisuuteen liittyvää dataa.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy tuottaa perustietopalvelua käsittelemällä kansallisen yhteyspisteen kautta vapaasti käytettäväksi toimitettua dataa ja tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoamisen yhteydessä tuotettua tai saatua dataa. Lisäksi Maanmittauslaitos toimittaa tietopalveluun hallussaan olevat, paikkatietoinfrastruktuurista annetussa laissa (421/2009) tarkoitetut liikenneverkkoja koskevat tiedot ohjelmointirajapinnan kautta. Yksitystien tienpitäjän velvollisuudesta toimittaa tietopalveluun hoitamaansa yksityistä tietä koskevat tiedot säädetään yksityistielain (560/2018) 50 §:ssä. Yksitystien tienpitäjä voi toimittaa perustietopalveluun myös muita hoitamaansa yksityistietä koskevia tietoja.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on pyrittävä huolehtimaan siitä, että liikennejärjestelmän perustietopalvelusta tarjottavat tiedot ovat mahdollisimman laadukkaita ja keskenään yhteismitallisia. Lisäksi Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy muodostaa koostetun tiedon palveluja seuraavista tiedoista:

- 1) tie- ja katuverkkoa koskevat tiedot;
- 2) tieliikenneverkon käyttöä ja tilaa koskevat tiedot;
- 3) liikkumispalveluiden tarjoamista ja käyttöä koskevat tiedot;
- 4) liityntäpisteitä koskevat tiedot;
- 5) lataus- ja tankkauspisteitä koskevat tiedot.

17 §

Tietojen luovuttaminen

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy luovuttaa tietoja perustietopalvelusta maksutta ohjelmointirajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lla on muita kuin tässä laissa säädettyjä palveluita tarjotessaan oikeus koostaa ja yhdistellä 16 §:ssä tarkoitettuja tietoja maksullisten lisäarvopalvelujen tarjoamiseksi.

18 §

Muut tietopalvelut

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy ylläpitää mahdollisimman kattavaa liikenneväylien liikennetilanteen seurantaan koko Suomen osalta (*liikenteen kokonaistilannekuva*). Liikenteen koko-

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

naistilannekuva saatetaan tarvittavilta osin suoraan loppukäyttäjien saataville digitaalisten loppukäyttäjäpalveluiden kautta.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy tuottaa ITS-direktiivin liitteessä IV tarkoitettua liikenneturvallisuuteen liittyvää yleistä vähimmäistason liikennetietopalvelua. Tietopalvelu on toteutettava ITS-direktiivin liitteessä IV tarkoitettun maantieteellisen alueen osalta ja siinä säädettyssä aikataulussa.

19 §

Yhteistyön tekeminen

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n tehtävänä on koordinoida liikenteen digitaalisen toimintaympäristön kehittämiseen tarkoitettun yhteistyöverkoston toimintaa. Yhteistyössä kehitetään liikennejärjestelmää koskevan tiedon laatua, laaditaan tarvittavia yhteisiä tiedonvaihtoa koskevia käytänteitä sekä muutoin edistetään tiedonvaihdon yhteentoimivuuden ja yhteensopivuuden edellytyksiä.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n tehtävänä on osallistua sellaisten Euroopan unionin tukemien koordinoitiverkostojen yhteistyöhön, joiden avulla pyritään kehittämään Euroopan komission hyväksymien määritysten operatiivista täytäntöönpanoa, datanvaihtoa koskevia yhteisiä edellytyksiä, suojattua pääsyä ja yhteisiä koulutus- ja tiedotustoimia. Määritysten operatiivista täytäntöönpanoa edistetään eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettujen standardien sekä yhdenmukaistettujen profiilien, yhteisten määritelmien, yhteisen metadatan, yhteisten laatuvaatimusten sekä kansallisten yhteyspisteiden sellaisten mallikuvausten yhteentoimivuuden ja yhteensopivuuden avulla, joissa määritellään tietyn järjestelmän rakenne, käyttäytyminen ja sen yhdistyminen toimintaympäristöön (*arkkitehtuuri*).

20 §

Tietojen oikeellisuus

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:llä on oltava menettelyt, joiden avulla tiedon hyödyntäjät voivat tehokkaasti ilmoittaa mahdollisista virheellisyyksistä tiedoissa. Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on ilmoitettava tietoonsa tulleista virheellisyyksistä mahdollisimman nopeasti datan haltijalle niiden korjaamista varten.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy ei vastaa muiden toimijoiden perustietopalvelun kautta saatavilla olevien tietojen puutteellisuuksista tai virheistä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

21 §

Rautatieasemien esteettömyyttä koskevien tietojen toimittaminen

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy vastaa rautatieasemien esteettömyyttä koskevien tietojen toimittamisesta Euroopan rautatieviraston esteettömyystietokantaan.

4 luku

Viranomaistehtävät ja seuraamukset

22 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointi

Liikenne- ja viestintäviraston on arvioitava ja tarkistettava, täyttävätkö ITS-direktiivin 2 artiklassa tarkoitettuja ensisijaisilla aloilla toimivat ja 3 artiklassa tarkoitettuja ensisijaisia toimia toteuttavat toimijat direktiivissä ja sen nojalla annetuissa delegoiduissa asetuksissa säädetyt vaatimukset.

Liikenne- ja viestintäviraston on tehtävä muiden maiden viranomaisten kanssa yhteistyötä, jossa kehitetään vaatimustenmukaisuuden arvioinnin käytäntöjä ja valvonnan mekanismeja.

23 §

Valvonta

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo tämän lain noudattamista. Liikenne- ja viestintävirasto valvoo lisäksi ITS-direktiivin nojalla annettujen Euroopan komission asetusten noudattamista Suomessa.

24 §

Tiedonsaantioikeus

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään tässä laissa sekä niissä Euroopan unionin asetuksissa, joiden täydentämisestä ja täsmentämisestä tässä laissa säädetään.

Tiedot on luovutettava viipymättä, viranomaisen pyytämässä muodossa ja maksutta.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

25 §

Valvontapäätös

Liikenne- ja viestintävirasto voi 23 §:n mukaista valvontatehtävää hoitaessaan antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia, sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa huomautuksen myös sille, joka rikkoo ITS-direktiivin nojalla annetussa Euroopan komission asetuksessa säädettyä velvollisuutta toimittaa tietoja kansalliseen yhteyspisteeseen, sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

26 §

Uhkasakko ja teettämisuhta

Edellä 25 §:ssä säädetyn velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Teetettävän toimenpiteen kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista ja peritään takaisin laiminlyöjältä. Takaisin perittävät kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Toimijalle asetettavan uhkasakon enimmäismäärä on 5 000 euroa kultakin alkavalta viivästyskuukaudelta.

5 luku

Erinäiset säännökset

27 §

Virkavastuu ja asiakirjajulkisuus

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n toimintaan sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sen suorittaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

28 §

Tehtävien rahoitus

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lle rahoitusta tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa. Määrärahaan sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

29 §

Riskiarvion tekeminen

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy arvioi vuosittain liikennejärjestelmän perustietopalvelun tietoihin ja palveluihin mahdollisesti liittyviä riskejä kansalliselle turvallisuudelle. Erityistä huomiota on kiinnitettävä 16 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin koostetun tiedon palveluihin.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on arviota tehdessään tehtävä yhteistyötä poliisi- ja sotilasviranomaisten sekä Rajavartiolaitoksen ja Liikenne- ja viestintäviraston kanssa. Arvio on annettava tiedoksi näille viranomaisille salassapitosäännösten estämättä.

30 §

Datan jakamisen keskeyttäminen, rajoittaminen tai kieltäminen poikkeuksellisissa tilanteissa

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy voi, enintään yhden vuorokauden ajaksi, keskeyttää tietojen luovuttamisen liikennejärjestelmän perustietopalvelusta tai rajoittaa sitä tai keskeyttää liikenteen kokonaistilannekuvan yleisen saatavuuden tai rajoittaa sitä, jos se havaitsee tietoihin kohdistuvia poikkeuksellisia hakuja tai muuta poikkeuksellista tietoliikennettä palveluun tai palvelusta, ja on syytä epäillä tietojen väärinkäyttöä tai kansallisen turvallisuuden tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vaarantumista. Viranomaisella on kuitenkin oikeus saada ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on salassapitosäännösten estämättä välittömästi annettava Liikenne- ja viestintävirastolle tieto keskeytyksestä tai rajoituksesta, siihen johtaneista syistä sekä asian selvittämiseksi tarvittavat tiedot. Liikenne- ja viestintäviraston on otettava toimenpide tarkasteluunsa viipymättä. Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää keskeytyksen tai rajoituksen keskeyttämisestä tai, jos keskeytyksen tai rajoituksen tarve kestää kauemmin kuin yhden vuorokauden, sen pidentämisestä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi omasta aloitteestaan tai pelastus-, poliisi- tai sotilasviranomaisen taikka Rajavartiolaitoksen esityksestä tehdyllä päätöksellä kieltää datan ja tietojen luovuttamisen kansallisesta yhteyspisteestä ja liikennejärjestelmän perustietopalvelusta tai rajoittaa sitä, jos se on välttämätöntä maanpuolustuksen, aluevalvonnan, rajaturvallisuuden tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettu keskeytys, rajoitus tai kieltö voi olla voimassa vain välttämättömän ajan, kuitenkin enintään 14 vuorokautta **kerrallaan**. ~~Keskeytys, rajoitus tai kieltö voidaan tällöinkin asettaa enintään 14 vuorokauden ajaksi kerrallaan.~~ Päätös on välittömästi kumottava, jos sen edellytykset eivät enää täyty. Jos kieltoa tai rajoitusta on tarpeen jatkaa 14 vuorokauden jälkeen, päätöksen siitä tekee valtioneuvosto.

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on laadittava 29 §:ssä tarkoitettu riskiarvio ensimmäistä kertaa siten, että se on valmis viimeistään kolmen kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

2.

Laki

tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä annettu laki (991/2003).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 154, 154 a, 154 b, 154 d, 160 ja 188 §, sellaisina kuin ne ovat 154 § laeissa 1256/2020, 198/2021 ja 150/2025, 154 a § laissa 1087/2023, 154 b ja 154 d § laissa 150/2025, 160 § osaksi laissa 984/2018 ja 188 § laissa 984/2018, sekä

muutetaan 137 §:n 1 momentti, 146 ja 154 c §, 157 §:n 1 momentin 1 kohta, 158 §, 179 §:n 2 momentti ja 188 a §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 137 §:n 1 momentti, 157 §:n 1 momentin 1 kohta ja 158 § laissa 371/2019, 146 § laeissa 579/2018, 984/2018 ja 371/2019, 154 c § ja 188 a §:n otsikko ja 1 momentti laissa 150/2025 ja 179 §:n 2 momentti laissa 299/2021, seuraavasti:

137 §

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalveluun kuuluvat tehtävät

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan tehtävänä on ylläpitää tarjoamiensa palveluiden laajuudessa liikenneväylien liikennetilanteen ajantasaista tilannekuvaa sekä onnettomuuksien, vaaratilanteiden ja liikenteen sujuvuuteen vaikuttavien tilanteiden ilmoitus- ja tiedotuspalvelua. Lisäksi tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja antaa liikenteeseen liittyviä sää- ja olosuhdetietoja sekä tietoja liikenteen sujuvuudesta ja vilkkaudesta, tienpitoa ja liikennettä palvelevien laitteiden kunnosta ja käytettävyydestä, muista liikenneturvallisuuteen ja liikenteen sujuvuuteen vaikuttavista seikoista sekä muista liikennevälineen turvalliseen kuljettamiseen, ohjaamiseen tai hallintaan liittyvistä seikoista. Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on huolehdittava tässä momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista annetussa laissa (/) tarkoitetulle kansalliselle yhteyspisteelle.

— — — — —

146 §

Tiedon avaaminen liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluissa

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on avattava avoimen rajapinnan kautta kone-luettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi seuraavat omassa toiminnassaan syntyneet tai vapaasti käytettäväksi saadut ajantasaiset tiedot:

- 1) liikenteen olosuhdetiedot;
- 2) liikennemäärätiedot;
- 3) liikenteen sujuvuustiedot;
- 4) häiriö- ja poikkeustilannetiedot;
- 5) tiedot vaihtuvista rajoituksista;
- 6) tiedot liikennevälineiden sijainnista;
- 7) muut julkisin varoin tuotetut viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) tarkoitetut julkiset tiedot, ellei tiedot luovuttanut viranomainen kiellä niiden avaamista avoimena datana.

Ilmaliikennevirtojen säätelystä säädetään ilmaliikennevirtojen säätelyä koskevista yhteisistä säännöistä annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 255/2010. Ilmailun sääpalvelun tarjoajien velvollisuudesta toimittaa säätietoja säädetään ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen sekä muiden ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen palveluntarjoajia koskevista yhteisistä vaatimuksista ja näiden palveluntarjoajien valvonnasta, asetuksen (EY) N:o 482/2008 sekä täytäntöönpanoasetusten (EU) N:o 1034/2011, (EU) N:o 1035/2011 ja (EU) 2016/1377 kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 677/2011 muuttamisesta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/373.

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on avattava avoimen rajapinnan kautta kone-luettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi seuraavat sen omassa toiminnassa syntyneet tai vapaasti käytettäväksi saadut tiedot:

- 1) liikenteen sujuvuuden historiatiedot;
- 2) liikennemäärien historiatiedot;
- 3) olosuhdetietojen historiatiedot;

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

4) häiriö- ja poikkeustilannetietojen historiatiedot.

Tietoja ei tarvitse avata siltä osin kuin tiedon avaamisella arvioidaan voivan olla kielteisiä vaikutuksia kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle taikka siltä osin kuin tiedon avaaminen arvioidaan merkitykseltään vähäiseksi. Avoimen rajapinnan kautta tarjottava pääsy tietoihin ja tietojärjestelmiin ja pääsyn toteuttamiseksi mahdollisesti tarjottavat tukipalvelut, käyttöehdot, ohjelmistot, lisenssit ja muut tarvittavat palvelut on tarjottava oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Siltä osin kuin tietojen avaaminen perustuu sopimukseen Väyläviraston tai muun viranomaisen kanssa, tiedot on avattava maksutta. Jalostetusta tiedosta voidaan periä maksu liiketaloudellisin perustein. Avattavien tietojen on oltava sellaisessa muodossa, että tiedot eivät ole yhdistettävissä luonnolliseen henkilöön eikä liikesalaisuutta vaaranneta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse avata siltä osin kuin tiedot ovat saatavilla liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista annetussa laissa tarkoitetulla tavalla.

154 c §

Sähköisten kuljetustietojen tiedonvaihtojärjestelmä

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa sähköisistä kuljetustiedoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/1056 tarkoitetusta kansallisesta tiedonvaihtojärjestelmästä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hankkia tiedonvaihtojärjestelmän sekä siihen liittyvät välittömät tuottamis-, ylläpito- ja kehittämistehtävät Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä. Yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

157 §

Yhteentoimivuuden edistäminen julkisissa hankinnoissa

Tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että hankittaessa liikkumispalveluja tai niihin liittyviä lippu- ja maksujärjestelmiä tämän lain, hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti on tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa ja hankintasopimuksessa edellytettävä, että:

1) palveluntarjoaja on kuvannut, miten se on täyttänyt liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista annetun lain 12 §:ssä säädetty velvollisuutensa;

158 §

Rajapintojen avaamiseen liittyvät yleiset vaatimukset

Edellä 155 ja 156 §:ssä tarkoitettu avointen rajapintojen kautta tarjottava pääsy tietoihin ja tietojärjestelmiin ja sen toteuttamiseksi mahdollisesti tarvittavat tukipalvelut, käyttöehdot, ohjel-

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

mistot, lisenssit ja muut tarvittavat palvelut on tarjottava oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Edellä 155 ja 156 §:ssä tarkoitettujen rajapintojen avaamiseen velvoitettujen palveluntarjoajien on huolehdittava siitä, että avaaminen voi tapahtua palvelun tietoturvan ja yksityisyyden suojan vaarantumatta. Edellä 156 §:ssä tarkoitetun pääsyyn oikeutetun liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan on huolehdittava oman palvelunsa tietoturvan ja tietosuojan tasosta niin, että puolesta-asiointi voi tapahtua näitä vaarantamatta.

179 §

Liikenne- ja viestintäviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät

Henkilöliikenteen liikkumispalvelun tarjoajalla on velvollisuus liikesalaisuuden estämättä toimittaa määräajoin tarjoamiensa tai välittämiensä palvelujen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää koskevat tiedot alueellisesti ja ajallisesti luokiteltuna Liikenne- ja viestintävirastolle 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä tilastointia ja tutkimusta varten. Henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on lisäksi ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään 60 päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista annetun lain 8 §:ssä tarkoitetusta kansallisesta yhteyspisteestä. Tiedot on toimitettava maksutta.

188 a §

Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuria koskevassa asetuksessa tarkoitettu tunnisterekisteriorganisaatio

Liikenne- ja viestintävirasto on vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnisterekisteriorganisaatio, joka myöntää ja hallinnoi yksilöllisiä tunnistekoodoja, joiden avulla voidaan tunnistaa ainakin latauspisteiden ylläpitäjät ja liikkumispalvelun tarjoajat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

tieliikennelain 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 71 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 360/2020, seuraavasti:

71 §

Liikenteenohjauslaitteen asettaminen

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua liikenteenohjauslaitteen asettamisesta maantielle on toimitettava tieto Väylävirastolle. Väylävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimitettavan tiedon sisällöstä ja välittämistavasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

yksityistielain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityistielain (560/2018) 50 §:n 1 ja 2 momentti, 83 §:n 2 momentti sekä 84 §, sellaisena kuin niistä on 83 §:n 2 momentti laissa 1503/2019, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

50 §

Yksityistietä koskeva tieto

Tiekunnan toimielimen on huolehdittava, että tiekunnasta on 89 §:n mukaiset ajantasaiset tiedot mainitussa pykälässä tarkoitettussa yksityistierekisterissä ja että 56 §:n 3 momentin 9 kohdassa tarkoitettuja painorajoituksia ja 29 §:n 1 momentissa tarkoitettua tien käytön kieltämistä tai rajoittamista koskevat ajantasaiset tiedot ovat yksityistien osalta saatavilla liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista annetussa laissa (/) tarkoitettun kansallisen yhteyspisteen kautta.

Jos tiekuntaa ei ole perustettu, on tieosakkaiden yhdessä varmistettava, että 56 §:n 3 momentin 9 kohdassa tarkoitettuja painorajoituksia ja 29 §:n 1 momentissa tarkoitettua tien käytön kieltämistä tai rajoittamista koskevat ajantasaiset tiedot ovat yksityistien osalta saatavilla kansallisen yhteyspisteen kautta.

83 §

Valtionavustus

Edellytyksenä 1 momentin 1 kohdan mukaisen avustuksen myöntämiselle on, että 50 §:n 1 ja 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

84 §

Kunnan avustus

Kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehtoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta, ja että 50 §:n 1 ja 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

kyberturvallisuuslain liitteen I muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kyberturvallisuuslain (124/2025) liitteen I kohdan 4 alakohta b seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

Liite 1

Toimijat, jotka harjoittavat seuraavaa toimintaa tai ovat seuraavaa toimijatyyppiä:

4. Tieliikenne

b) Liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista annetun lain (/) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen ITS-järjestelmien ylläpitäjät

Helsingissä 10.10.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jouni Ovaska kesk
varapuheenjohtaja Timo Furuholm vas
jäsen Pekka Aittakumpu ps
jäsen Marko Asell sd
jäsen Heikki Autto kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Aleksi Jäntti kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Mauri Kontu kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Mats Löfström r
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Martin Paasi kok
jäsen Pinja Perholehto sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula